

Sonet:

Lyrická báseň, obsahující 14 veršů, které jsou rozčleněny do dvou čtyřveršových strof a dvou tříveršových strof, spojených společnými rýmy.

A pro ukázkou tři z českých sonetů:

Vítězslav Nezval:

ODPOČINUTÍ

Jednou jsem procitl za hluboké noci
Na horách daleko studánek a hvězd
A bylo mi krásně jak potulnému chodci
Jenž zpívá když obrátil záda k zvonům měst.

Že jsem byl šťasten jako po nemoci
Utrhl jsem v keřích ratolest
A šel jsem veden tajuplnou mocí
Dýchaje zhluboka a svíraje svou pěst.

V tom širém vzduchu pil jsem svěží vůně
Jež chvěly se jak diamanty namočené v luně
Mé myšlenky se čistily jak hvězdy za mrazu

A byl jsem šťastnější nad svrženého krále
Jenž mezi pasáčky za zvuku pastorále
Poznává pastýřku již znal jen z obrazů.

František Hrubín

MÁ BÁSEŇ

Zpívám a zpívám, neumělá chválo
Na křídla, která sílu neztratí,
Na báseň, kterou – ztichlé závratí –
V podobě křídel srdce rozpínalo.

O křídlech se mi od malička zdálo
- ó křídla, křídélka, ó křídlati –
Že závrať stromy z korun vyvrátí,
Že všude pro nás větru bude málo.

A v ramenou mi šklublo po ránu
Pocitem křídel, ještě teď mi škube,
a křídlem napřed báseň má se klube,

kuřátko s kterým sám tu zůstanu –
bez křídel, pro něž orlové se rodí,
na zemi, po níž moje dítě chodí.

Jaroslav Seifert

KOHOUTÍ SONET

Kohoute, tvým zpěvem byl jsem vzbuzen,
a jako bych zapomněl na spící,
nahlas jsem zpíval, utrhl si hrozen,
jeli jsme právě vinicí.

To se to pěkně na tom světě bydlí,
ty se mi podobáš, jak zdá se mi,
zpíváme, oba mávaje křídly,
oba zůstáváme na zemi.

Tvůj obraz z plechu na hřebenu střechy
Jako já podle větru otáčí.
Jdu, jdou naše sny a skáčou naše blechy.

Pro lásku – ne to nepláči;
Jak zrní slepicím jen slzy krokodýlí,
Jež u moře jsem sbíral v prázdné chvíli.